

Myslel jsem si, že bychom mohli začít řadu sólových produkcí tady u řeky, od které půjdeme k naší budově, kde v sále zahrají novou kompozici, na níž jsem ještě včera večer pracoval. Komponování je pro mě proces. Je to téměř nekonečný proces, který končí, když už nevím, jak dál skladbu zlepšit. Na konci vždy ale stojí otázka, jestli partituru mám dále zlepšovat, nebo jestli jsem si na to, co jsem napsal, už zvykl. A když si člověk na něco zvykne, a nechá to být, protože už mu na tom nic nevádí, tak je asi vše v pořádku.

Jsme v sále Willow Place Auditoria. Toto je první ze segmentů série sólových produkcí Ostravského centra nové hudby. Má název „The World – Ostravska banda Solos“. The World, to slovo Svět je tam proto, že příspěvky budou z různých zemí světa.

Můj první vstup představí zcela novou skladbu, na které jsem začal pracovat těsně před koronavirovou krizí, ve které se teď všichni nacházíme. A tak jsem přemýšlel o tom, jak bych popsal svůj způsob práce. Zřídka kdy o těchto věcech mluvím, protože si nejsem vědom toho, že by to někoho zajímalo, a též nevím, komu by to mohlo být k užítku. Když o tom tak přemýšlím, v podstatě se jedná o koláž. Mé skladby jsou vždy sestaveny ze segmentů, nezávisle komponovaných, které jsou vystavěny formou koláže. Někdy jsou segmenty řazeny jeden po druhém, a někdy jsou spojeny v jeden celek. Často dostanu nápad a začnu komponovat bez jakéhokoli úmyslu. Ale když přijde úkol vytvořit konkrétní skladbu – to je pak něco úplně jiného. Člověk je postaven před konkrétní situací, jako třeba u skladby pro housle a komorní orchestr. Tady už nejde o něco neurčitějšího, člověk musí přemýšlet jiným způsobem. A v té práci si najednou vzpomenu na ten nebo onen segment, který jsem už zkomponoval, a začnu tento materiál upravovat, kombinovat a měnit. Skladbu, kterou teď zahrají, jsem začal psát jako něco neurčitějšího. A do toho přišel nápad uspořádat tuto sérii sólových prezentací. Nejdřív jsem si řekl – dobře, něco najdu a zahrají. Ale co? Prostě něco, co ještě zvládnou dobře zahrát. Jsem vlastně bývalý flétnista, teď hraji jen velmi zřídka. Když srovnám, jak jsem hrál kdysi, když jsem každý den cvičil, to je dnes už jen stín minulosti. Problém je ten, že opravdu nelze komponovat a současně si udržet vysokou technickou schopnost hry na nástroj. Nemá to nic společného se samotným nástrojem, ale s tím, že člověk musí cvičit a hrát spoustu různé hudby. To jsem dělával v minulosti a mám vybudovanou techniku, jako by byla uložena v podvědomí. Ale aktivně takto pokračovat a udržovat se v tom dnes, to nejde, prostě to překáží. Nemyslím tím hrát na flétnu, ale hrát ty různé skladby – je to na překážku a začne se vám to plést do vlastní kompozice. Přemýšlel jsem tedy o tom, jak bych mohl přispět jako flétnista. A měl jsem v ruce počátek práce na nové kompozici. Původně jsem uvažoval o smyčcových nástrojích, myslím tím smyčce v unisonu. Rozsah šel do malého *g*, je to nejnižší nota u houslí, *g* je též v rozsahu violy a violoncella. A když jsem si řekl, že místo skladby jiného autora bych mohl zahrát svou novou skladbu na flétnu, uvědomil jsem si, že flétna má rozsah o kvartu výš. Ale altová flétna, stejně jako housle, jde do *g*. Jedna věc vedla k druhé a musím říct, že to byla velmi tvrdá práce a zcela odlišná od všeho, co a jak jsem v minulosti dělal. Možná, že situace, ve které se teď nacházíme, to, že celé dny trávím sám v pracovně a jsem také sám v celé budově, že ten klid mi umožnil soustředit se a o všem přemýšlet. Ten proces je velmi zajímavý. Jedna nota se řadí k další notě, vyžaduje to vždy rozhodnutí, jaká nota to má být, rozhodnutí, které se nedá zdůvodnit.

A pak se usadí na té nebo oné notě, přijde další, každá nota má svoji délku, a pak do toho přijdou pauzy. Je to pozoruhodný proces. Když je to hotovo, tak se k tomu člověk vrátí a dělá změny. A projde všechno znovu a chce to další změny. A opět to všechno změníte. S těmi

změnami je to také zajímavá věc. Když totiž změníte jednu notu, musíte pak měnit některé noty, které následují. A tak jsem na tom pracoval.

Co se titulu týče, dlouho jsem hledal, jak tu skladbu nazvat. Uprostřed toho všeho zemřela jedna naše přítelkyně a Renáta navrhla dát skladbě titul „Milena“, takže to možná nazvu „Milena“, pokud ta kompozice skutečně zůstane určena flétně. Myslím si ale, že by to mohl hrát také anglický roh, basetový roh, možná i fagot, určitě dechový nástroj nebo smyčcová sekce v unisonu. A také si myslím, v souvislosti s flétnou, že bych skladbu mohl věnovat památce mého učitele flétny Františka Čecha, bez kterého bych na tento nástroj tady dnes nehrál.

Petr Kotík, 25. 4. 2020, Brooklyn, New York